

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»
д.т.н., проф. **Іван ДЕМИДОВ**
2025 р.

Висновок

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Розвиток управління бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання»
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
за спеціальністю 073 Менеджмент
(галузь знань 07 Управління та адміністрування)
Свірського Юрія Васильовича**

1. Актуальність теми дисертації

В умовах динамічного розвитку цифрових технологій суб'єкти підприємницької діяльності потребують удосконалення систем управління, що зумовлює необхідність впровадження новітніх підходів до моделювання бізнес-процесів. Імітаційне моделювання забезпечує високий рівень точності під час прогнозування результатів прийнятих управлінських рішень, що робить його ефективним інструментом в умовах надзвичайно нестабільного ринкового середовища. Сучасні інформаційні системи дозволяють створювати складні імітаційні моделі, які відображають реальні виробничі, логістичні та адміністративні процеси з урахуванням чинників невизначеності та потенційних ризиків. Незважаючи на наявність численних досліджень у сфері бізнес-моделювання, питання імплементації імітаційного моделювання в систему управління бізнес-процесами залишаються недостатньо вивченими. Реалізація концепції цифрової трансформації бізнесу вимагає формування методичних підходів до адаптації імітаційних моделей на стратегічному та тактичному рівні управління підприємствами. Низький рівень гнучкості застосовуваних методів управління обмежує можливості підприємницьких структур швидко реагувати на зовнішні виклики, що актуалізує дослідження нових механізмів моделювання бізнес-процесів. Варто також зазначити, що використання імітаційного моделювання сприяє оптимізації ресурсного забезпечення та підвищенню ефективності функціонування підприємств у різних галузях економіки. Актуальність теми зумовлена також потребою в створенні адаптивних систем управління, здатних до самонавчання на основі аналізу імітаційних сценаріїв розвитку бізнес-процесів. Науковий інтерес до обраної теми обумовлений потенціалом імітаційного моделювання у формуванні нових підходів до ухвалення управлінських рішень на всіх рівнях управління. Таким чином, дослідження Свірського Юрія Васильовича, спрямоване на розвиток управління бізнес-процесами за допомогою імітаційного моделювання, є своєчасним, теоретично значущим та практично орієнтованим.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Тема дисертації відповідає науковому напрямку кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» «Розвиток і вдосконалення систем менеджменту та міжнародної економічної діяльності». Дисертація виконана в межах науково-дослідних робіт кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва, зокрема: «Ресурсно-інформаційне забезпечення моделей розвитку національних економік та їх суб'єктів у глобальній економічній системі» (номер державної реєстрації 0121U108836), де

здобувач розробив системний підхід до використання еклектичної імітаційної моделі з метою розвитку управління бізнес-процесами, який дозволяє адаптуватись до невизначеності, змінних факторів та ризиків, які присутні в бізнес-середовищі та уможливорює аналізування проблем розвитку, ідентифікування оптимальних рішень та планування їхньої реалізації та «Аналітика та розвиток міжнародної економічної діяльності: методи реалізації, адміністративні інструменти, інноваційно-інвестиційні результати» (номер державної реєстрації 0125U001352), в межах якої дисертант удосконалив систему факторів, які доцільно брати до уваги в управлінні бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання, що дозволяє враховувати спільні та відмінні властивості факторів і взаємозв'язки між ними в аналізі ефективності імітаційного моделювання, а також розвинув положення щодо регулювання системи управління бізнес-процесами на основі імітаційного моделювання, що конкретизувало фокус регулювання, посприяло інформативності моніторингу, полегшило розподіл відповідальності у виборі та застосуванні механізмів регулювання, знизило ризик впливу помилок.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі наукові результати, які викладені у дисертації і наукових публікаціях, отримані автором особисто з дотриманням академічної доброчесності. За темою проведеного дослідження використано лише ті ідеї та положення, що є результатом особистої роботи дисертанта та становлять індивідуальний внесок автора.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Дисертація Свірського Ю.В. містить теоретичні дослідження, а також конструктивні пропозиції, що спрямовані на удосконалення існуючих і розроблення нових теоретичних і методико-прикладних положень щодо розв'язання проблем розвитку управління бізнес-процесами шляхом використання імітаційного моделювання, встановлення рівня їхнього дослідження вченими-економістами, виділення питань, які досі не знайшли достатнього висвітлення в економічній науці. Основою даного дослідження є ключові принципи сучасних економічних концепцій, теорії систем, управління, інформатизації, економічного аналізу та оптимізації операцій.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, достатньо висвітлені в публікаціях здобувача, мають належний рівень теоретичного та методичного обґрунтування. Для досягнення поставленої мети у дисертації використані сучасні загальнонаукові методи дослідження, серед яких: методи конкретизації, узагальнення, формалізації, систематизації, індукції та дедукції, системний аналіз, метод експертних оцінок, зокрема анкетування, індексний метод, методи математичного моделювання, інструментарій кластерного аналізу (к-середніх), інструментарій теорії множин і графічного моделювання, інструментарій морфологічно-сценарного аналізу.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна дисертації Свірського Юрія Васильовича полягає в удосконаленні існуючих і розробленні нових теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо розвитку управління бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання, зокрема:

- **вперше** сформовано системний підхід до використання еклектичної імітаційної моделі з метою розвитку системи управління бізнес-процесами, який дозволяє управлінцям адаптуватися до умов невизначеності, змінних факторів та ризиків, що супроводжують підприємницьку діяльність, уможливорює здійснення аналізування проблем розвитку, вибір оптимальних управлінських рішень та планування етапів їхньої реалізації;

удосконалено:

- метод моніторингу рівня розвитку системи управління бізнес-процесами

підприємства, який, на відміну від існуючих, враховує такі складові: рівень структурності компанії та ступінь її цифрової трансформації, імplementовані ІТ-системи, застосовувана система мотивації персоналу. Це дозволяє ідентифікувати взаємозв'язки між різними компонентами системи управління бізнес-процесами, оцінювати вплив окремих параметрів на загальний результат і на основі цього приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо розвитку управління бізнес-процесами суб'єкта підприємницької діяльності;

набуло подальшого розвитку:

- положення щодо регулювання системи управління бізнес-процесами на засадах імітаційного моделювання, які, на відміну від існуючих, базуються на матриці відповідності механізмів регулювання (корекція бізнес-процесів, перепланування та ресурсного забезпечення, оптимізація імітаційних моделей, керування змінами в системі управління бізнес-процесами, вдосконалення звітності та аналізу) секторів об'єкта регулювання (система бізнес-процесів, система управління ними і система імітаційного моделювання), що посилює фокус регулювання, підвищило рівень інформативності моніторингу, полегшило розподіл відповідальності у виборі та застосуванні механізмів регулювання, знизило ризик впливу можливих помилок;

- система чинників, які доцільно брати до уваги в управлінні бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання, що відрізняється від існуючих тим, що групує фактори у кластери, які характеризують адекватність вибору імітаційної моделі і результати її застосування, що дає можливість урахувати спільні та відмінні властивості факторів і взаємозв'язки між ними в аналізі ефективності імітаційного моделювання;

- трактування дефініцій «бізнес-процес» (систему взаємопов'язаних компонентів підприємства, які, взаємодіючи передбачають реалізацію низки послідовних операцій, внаслідок яких відбувається досягнення встановлених підприємством бізнес-цілей), «розвиток управління бізнес-процесами» (процес постійного вдосконалення та розширення підходів, методів, інструментів та практик, використовуваних для управління бізнес-процесами в організації задля оптимального досягнення встановлених цілей) і класифікація бізнес-процесів, що стало теоретичним підґрунтям для формування методико-прикладного інструментарію розвитку управління бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання. На відміну від існуючих, запропоновані автором трактування базуються на конкретизуванні принципів розвитку управління бізнес-процесами на основі імітаційного моделювання, а також доведенні того, що ключовими сутнісними ознаками названих понять є наявність у підприємства визначених бізнес-цілей та орієнтація на очікуваний результат розвитку.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

За темою дисертації опубліковано 11 наукових праць, зокрема, 2 статті у наукових періодичних виданнях інших держав, одна з яких у виданні, що індексується в наукометричній базі Web of Science, 4 статті у наукових фахових виданнях України, 5 публікацій надруковано у збірниках тез наукових конференцій.

ПЕРЕЛІК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

6.1. Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

6.1.1. Публікації у наукових фахових виданнях України

1. Свірський, Ю.В., 2023. Сутність і принципи управління бізнес-процесами на засадах імітаційного моделювання. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права, 37, с.113-118.

2. Свірський, Ю.В., 2023. Аналізування імітаційних моделей в управлінні бізнес-процесами. Актуальні питання у сучасній науці, 12, с.151-164.

3. Русин-Гриник, Р.Р., Косарев, М.Ю. та Свірський, Ю.В., 2023. Ознаки розвитку інформаційного забезпечення логістичних процесів у торгівлі. Економічні науки. Серія: Регіональна економіка, 20(79), с.200-208. (Index Copernicus). (Особистий внесок автора:

визначено ознаки розвитку інформаційного забезпечення логістичних процесів, розвинуто систему факторів, які доцільно брати до уваги в управлінні бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання).

4. Свірський, Ю.В., 2024. Вектори застосування імітаційного моделювання в управлінні бізнес-процесами. Економіка та суспільство, [online] 61. Доступно: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3789/3710>.

6.1.2. Публікації у наукових періодичних виданнях інших держав

1. Shunevych, B. and Svirskyi, Yu., 2024. Educational process organization in Ukraine under martial law. Lecture Notes in Networks and Systems, 1166, pp.184-194. (Індексується в наукометричній базі Web of Science). (Особистий внесок автора: удосконалено метод моніторингу рівня розвитку управління бізнес-процесами; розвинуто положення щодо регулювання системи управління бізнес-процесами на основі імітаційного моделювання).

2. Кузьмін, О. та Свірський, Ю., 2024. Еклектичне імітаційне моделювання розвитку управління бізнес-процесами підприємства. Věda a Perspektivy, 11, pp.298-311. (Особистий внесок автора: розроблено системний підхід до використання еклектичної імітаційної моделі з метою розвитку управління бізнес-процесами).

6.2. Опубліковані праці апробаційного характеру

1. Свірський, Ю.В. Імітаційне моделювання в управлінні бізнес-процесами. II Міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі», м. Чернігів, 21 квітня 2023 року. С. 356-358.

2. Свірський, Ю.В. Управління бізнес-процесами на засадах імітаційного моделювання. II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Економіка та менеджмент сучасних організацій: проблеми теорії та практики», м. Кривий Ріг, квітень 2023 року. С.123-125.

3. Свірський, Ю.В. Характеристика імітаційних моделей в управлінні бізнес-процесами // Інноваційна наука: пошук відповідей на виклики сучасності: матеріали I Міжнародної наукової конференції (м. Одеса, 22 грудня 2023 р.) / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2023. С. 104-106.

4. Свірський, Ю.В. Принципи розвитку управління бізнес-процесами на основі імітаційного моделювання // Modern trends are the driving force of scientific progress: Collection of abstracts of XIX International scientific and practical conference (Lisbon, Portugal, April 17-19, 2024). International Scientific Unity, 2024. P.144-147. URL: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2024/04/Modern_trends_are_the_driving_force_of_scientific_progress_April_17_19_2024_Lisbon_Portugal.pdf.

5. Свірський Ю.В. Еклектична імітаційна модель рівня розвитку управління бізнес-процесами підприємства // Слобожанські наукові читання: соціально-економічні та гуманітарно-правові виміри: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24-25 жовтня 2024 р., Харків. - 2024.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Ключові положення дисертаційної роботи Свірського Юрія Васильовича розглянуто та схвалено на п'яти міжнародних науково-практичних конференціях, а саме:

- Міжнародна науково-практична конференція, м. Чернігів (квітень 2023 р.);
- II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Економіка та менеджмент сучасних організацій: проблеми теорії та практики», м. Кривий Ріг (квітень 2023 р.);
- I Міжнародна наукова конференція, м. Одеса (грудень 2023 р.);
- XIX International scientific and practical conference, Lisbon, Portugal (April, 2024 p.);

- Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Харків (жовтень 2024 р.).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Основні положення і результати дисертаційної роботи впроваджені у навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка» та застосовуються під час викладання дисципліни «Процесно-структурований менеджмент» (для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 073 *Менеджмент*).

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практична цінність результатів проведеного здобувачем дослідження полягає у розробленні методичного інструментарію щодо розвитку управління бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання, що базується на оперативних та стратегічних потребах підприємств, а також конкретних наявних та доступних інструментах для їх безпосереднього використання.

Авторські розробки (система факторів, які доцільно брати до уваги в управлінні бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання; системний підхід до розвитку управління бізнес-процесами на основі використання еклектичної імітаційної моделі; метод моніторингу рівня розвитку управління бізнес-процесами підприємства; положення щодо регулювання системи управління бізнес-процесами на основі імітаційного моделювання) отримали позитивну оцінку та впроваджені на вітчизняних підприємствах, зокрема ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «УКРПОЛ» та ТОВ «ДЮНА-ВЕСТА», що підтверджено відповідними довідками про впровадження, які представлено у додатках дисертації.

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертаційна робота загальним обсягом 215 сторінок (з них основного тексту 177 сторінок) складається із анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Список використаних джерел налічує 232 найменування. Дисертаційна робота за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11. З урахуванням зазначеного, на міжкафедральному науковому семінарі Національного університету «Львівська політехніка» ухвалили:

11.1. Дисертація Свірського Юрія Васильовича «Розвиток управління бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання удосконалення існуючих і розроблення нових теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо розвитку управління бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання, що має важливе значення для галузі знань 07 *Управління та адміністрування*.

11.2. Основні наукові положення, методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 11 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації,

2 статті опубліковано у наукових періодичних виданнях інших держав, 4 статті із загального переліку публікацій представлено у наукових фахових виданнях України, 5 публікацій надруковано у збірниках тез наукових конференцій.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зі змінами).

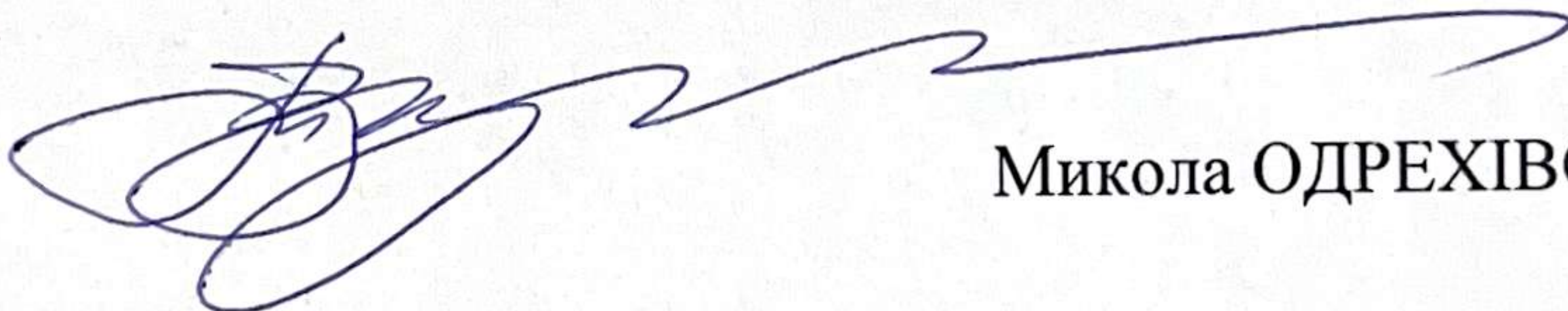
11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Свірського Юрія Васильовича дисертація «Розвиток управління бізнес-процесами шляхом імітаційного моделювання» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	- 21 (двадцять одна) особа;
проти	- немає;
утримались	- немає.

Головуючий на
міжкафедральному науковому семінарі,
д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва
Навчально-наукового інституту
економіки і менеджменту

Микола ОДРЕХІВСЬКИЙ

Рецензенти:

д.е.н., професор,
заступник директора з науково-педагогічної роботи
Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту,
професор кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва

Наталія СТАНАСЮК

к.е.н., професор,
завідувач кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва
Навчально-наукового інституту
економіки і менеджменту

Ліана ЧЕРНОБАЙ

Відповідальна
в ІНЕМ за атестацію PhD,
доктор філософії

Ольга МИЩИШИН

26.03.2025 р.